

A professional video production setup in a studio. The scene is dimly lit with a strong green light source on the left, creating a green glow on the equipment and the background. In the center, there are two monitors on a stand. The left monitor shows a close-up of a green object, possibly a piece of fruit. The right monitor shows a person in a white shirt, likely a speaker at a conference. The background consists of red curtains. The overall atmosphere is that of a high-quality video recording environment.

G HMP

Souhrnný záznam konference

Film a audiovize v edukaci

12. 2. - 13. 2. 2024

Odborné příspěvky
a workshopy

Obsah

Úvod / 3

Program konference / 4

Odborné příspěvky / 5

Audiovizuální a digitální nástroje v rámci praxe galerijní edukace GHMP / 6

Inovativní využití audiovizuálních prostředků v edukační strategii muzea NaFilm / 7

Práce s filmovým materiálem jako součást edukačních aktivit kina Ponrepo / 8

Fotochemický film jako nástroj eko:logického poznání / 9

Reflexe po filmu jako způsob vzdělávání / 10

Mobilní telefon a jeho využití při filmové a audiovizuální výchově / 11

Jaká bude pozice filmu a audiovize v novém RVP pro základní školy? / 12

Praktické využití filmu ve výuce a kulturních centrech / 13

Filmouka je tady! / 14

Kinopříběhy Paměti národa jako jedna z cest předávání pamětnických vzpomínek tematickým filmem / 15

Učme audiovizi: Podpora výuky F/AV na základních školách a gymnáziích / 16

Online metodika Animetod – zkušenosti Animánie z.s. s animací a FAV na školách / 17

Projekty a aktivity spolku krutón v oblasti audiovizuální výchovy / 18

Animárium se učí / 19

Muž, který zastavil čas / 20

Projekce němého filmu Faust s živou hudbou kapely Nauzea Orchestra / 21

Film Faust a Nauzea Orchestra / 22

Komentované prohlídky a workshopy / 23

Komentovaná prohlídka výstavy *Myslet filmem* / 24

Blízká setkání analogu a virtuálních světů / 24

DJ Kurátor / 24

Animované příběhy / 25

Mobilní telefon a jeho využití při filmové a audiovizuální výchově / 25

Let096 aneb posrpnováemigrace z Československa / 25

Filmouka do každé třídy i rodiny! / 26

Online metodika Animetod / 26

Hledání principů site-specific animace / 26

Úvod

Ve dnech 12. – 13. 2. 2024 se v Galerii hlavního města Prahy konala konference *Film a audiovize v edukaci*, určená pro edukátory, lektory a pedagogy z galerií, muzeí a dalších kulturních institucí. Jednalo se o prezentace organizací a projektů, které se zabývají propojováním výtvarného a filmového umění, filmovou a audiovizuální výchovou i zapojováním nových médií do edukace.

Konferenci pořádala Galerie hl. m. Prahy ve spolupráci s Národním filmovým muzeem – NaFilm a finančně jí podpořila Rada galerií ČR. Záznam zrealizovali studenti FAMU. První den probíhaly prezentace v Domě u Kamenného zvonu a projekce němého filmu *Faust*, který doprovodila svou originální autorskou hudbou skupina Nauzea Orchestra. Druhý den byl zahájen komentovanou prohlídkou výstavy a odpoledne byly realizovány workshopy v Edukačním centru GHMP v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Národním filmovém muzeu - NaFilm a v Domě u Kamenného zvonu. Mezi prezentujícími byli edukátoři, lektoři a pedagogové z těchto institucí a organizací: Galerie hlavního města

Prahy / Edukační oddělení, Národní filmové muzeum – NaFilm, Asociace pro filmovou a audiovizuální výchovu – ASFAV, Národní filmový archiv – NFA, Centrum současného umění DOX, Aeroškola, CinEd – evropský vzdělávací program v oblasti filmové výchovy, Free Cinema, Vzdělávací oddělení Paměti národa, Animánie, Sladovna Písek Animárium, Labodoble, OPAK. Výstavu *Myslet filmem* v rámci programu konference navštívilo 70 osob. Většinou šlo o edukátory z významných českých galerií a kulturních institucí, také zde byli studenti filmové výchovy na FAMU. Dále zde bylo přítomno přibližně 20 účinkujících a několik organizátorů. Celková účast tedy byla cca 100 lidí.

Největším přínosem akce bylo vzájemné síťování mezi institucemi a představení pestrých možností propojování filmu a audiovize s výtvarným uměním v rámci galerijní edukace, které pak mohou být využity pro konkrétní vzdělávací aktivity v jednotlivých institucích. Tento elektronický výstup poskytuje komplexní dokumentaci proběhlé konference, prezentovaných příspěvků, doprovodných akcí a workshopů.

Program konference

PONDĚLÍ 12. 2. 2024 / koncertní sál Domu U Kamenného zvonu

- 10:00–10:15 zahájení, úvodní slovo k výstavě Myslet filmem / S. Baborovská
10:15–10:35 Audiovizuální a digitální nástroje v rámci praxe galerijní edukace / GHMP / V. Stojanovová a M. Slachová Goldová
10:35–10:55 Inovativní využití audiovizuálních prostředků v edukační strategii filmového muzea NaFILM / Muzeum NaFILM / M. Černý, A. Mrázová, J. Jiříšťa
10:55–11:15 Práce s filmovým materiálem jako součást edukačních aktivit kina Ponrepo / NFA / D. Havas, N. Krutilová, B. Soukupová
11:15–11:35 Fotochemický film jako nástroj eko:logického poznání / Labodoble / A. Moralesová, G. Bagdasarov
11:50–12:05 Reflexe po filmu jako způsob vzdělávání / Aeroškola / V. Zavřelová
12:05–12:15 Mobilní telefon a jeho využití při filmové a audiovizuální výchově / Aeroškola / F. Topinka, J. Kolegar
12:15–12:35 Jaká bude pozice filmu a audiovize v novém RVP pro základní školy? / P. Bednařík / oborový didaktik (Filmová/audiovizuální výchova)
12:35–13:00 diskuze k I. bloku / moderuje P. Bednařík

14:00–14:35 CinEd – praktické využití filmu ve výuce a kulturních centrech / E. Spilková, I. Lipovská
14:35–14:55 Filmouka je tady! / Asociace pro filmovou a audiovizuální výchovu / L. Hlavicová
14:55–15:15 Kinopříběhy Paměti národa jako jedna z cest předávání pamětnických vzpomínek tematickým filmem / Vzdělávací oddělení Paměti národa / T. Spáčil
15:15–15:35 Učme audiovizi: Podpora výuky F/AV na základních školách a gymnáziích / Free Cinema / L. Hlavicová
15:50–16:10 Online metodika Animetod – zkušenosti Animánie z.s. s animací a FAV na školách / Animánie / M. Voráčková a V. Voráček
16:10–16:30 Projekty a aktivity spolku krutón v oblasti audiovizuální výchovy / krutón / R. Hoffmanová
16:30–16:50 Animárium se učí / Animárium – Sladovna Písek / T. Machek
16:50–17:10 Muž, který zastavil čas / OPAK / P. Šnajdarová

- 17:10–17:30 diskuze k II. bloku / moderuje P. Bednařík
19:00–21:00 Projekce němého filmu Faust / F. W. Murnau 1926 + koncert kapely Nauzea Orchestra

ÚTERÝ 13. 2. 2024

- 10:00–12:00 komentovaná prohlídka výstavy Myslet filmem / S. Baborovská, Dům U Kamenného zvonu
14:00–16:00 workshop: Blízká setkání analogu a virtuálních světů – kurátorská prohlídka expozice Národního filmového muzea NaFILM / Jungmannova 748/30, 110 00 Nové Město
14:00–16:00 workshop: DJ Kurátor / Centrum současného umění DOX, Dům U Kamenného zvonu

WORKSHOPY V EDUKAČNÍM CENTRU GHMP / Colloredo-Mansfeldský palác

- 12:00–13:00 workshop: Animované příběhy / OPAK
13:00–14:30 workshop: Let096 aneb posrpnová emigrace z Československa / Vzděl. odd. Paměti národa
14:30–16:00 workshop: Mobilní telefon a jeho využití při filmové a audiovizuální výchově / Aeroškola
16:00–17:00 workshop: Filmouka do každé třídy i rodiny! / ASFAV
17:00–18:00 workshop: Online metodika Animetod – ukázka praktického využití FV při výuce / Animánie
18:00–19:00 workshop: Hledání principů site-specific animace / Animárium – Sladovna Písek

Odborné příspěvky

12. 2. 2024 / Dům u Kamenného zvonu

Audiovizuální a digitální nástroje v rámci praxe galerijní edukace GHMP

Edukační oddělení GHMP
Veronika Stojanovová
Markéta Slachová Goldová

V příspěvku autorky představily, jakými způsoby je možné využít audiovizuální a digitální nástroje v rámci praxe galerijní edukace. Ukázaly, jak mohou do dialogu s uměleckými díly výtvarně vstupovat technologie a jak jejich kreativní zapojení může vést k rozvoji digitálních kompetencí. Představily také publiku animační stolek, který vyvinuly cíleně pro potřeby galerijního provozu a který používají ve výsledku jako multifunkční nástroj schopný pracovat s různými výtvarnými technikami i dalšími digitálními nástroji.

/ Veronika Stojanovová

působila jako edukátorka v GHMP od ledna 2021 do srpna 2023. ve výstavních prostorách GHMP koncipovala a realizovala vzdělávací aktivity pro různé cílové skupiny. Specializovala se na online edukaci, přesahy k novým médiím, ekologii a environmentu. Věnuje se také střihu a animaci, což vedlo k realizaci edukačních videí pro GHMP. Zajímá se dlouhodobě o smysluplné využívání digitálních technologií ve vzdělávání. Vystudovala SŠ propagační grafiky a VV (PedF UK). Má přes 7 let praxe jako výtvarná pedagožka na ZUŠ, zkušenosti z evropských projektů (App Your School), praxi v galerijní edukaci a zároveň od r. 2007 působí jako grafická designérka. V současné době pracuje jako freelancerka v oblasti grafického designu a výtvarného vzdělávání, věnuje se také studiu kódovacích a programovacích jazyků.

/ Markéta Slachová Goldová

působí v GHMP, kde vykonává pozici edukátorky v kultuře od roku 2015. Koncipuje a realizuje vzdělávací aktivity pro všechny cílové skupiny s důrazem na všechny typy škol k výstavám v sedmi objektech GHMP i k veřejné plastice, je spoluzakladatelkou edukačního centra a ekoteliéru, spoluautorkou Vzdělávací strategie GHMP. Podílela se na profesionálním vybavení temné komory a DigiLabu v edukačním centru. Specializuje se na přesahy VV k filmu, divadlu a fotografii a má za sebou přes 15 let intenzivní praxe u filmu a divadla. Je členkou Komory edukačních pracovníků Rady galerií ČR, INSEA, Asociace výtvarných pedagogů a Platformy uMĚNÍM. Podílela se na mezinárodním výzkumném projektu App Your School. Vystudovala dějiny umění (KTF UK) a VV (PedF UK) a v současné době studuje dvouletý vzdělávací kurz kreativní pedagogiky na DAMU.

Inovativní využití audiovizuálních prostředků v edukační strategii muzea NaFilm

Národní filmové muzeum NaFilm
Martin Černý, Adéla Mrázová,
Jakub Jiříšťa

Zástupci týmu filmového muzea NaFilm v příspěvku představili koncepční přístup k audiovizuální výchově ve specifickém prostředí interaktivní muzejní expozice. Zaměřili se především na přiblížení zážitkové edukace, která pracuje s různorodými vjemy a zkušenostmi přesahujícími zažité vnímání filmu. Edukační přístup čerpá z propojování analogových aparátů a instalací, odkazujících k původní identitě média, s novými digitálními médii (virtuální/rozšířená realita) a proměňující se zkušeností filmového diváka. Příspěvek také představil síť pro muzejní inovaci MuseUM JINAK, kterou spolek NaFilm inicioval a jež podporuje i nové přístupy k využití audiovizuálních prostředků v muzejní edukaci.

/ Jakub Jiříšťa

absolvoval v roce 2016 obor filmová studia na FF UK, kde se svými spolužáky inicioval projekt filmového muzea NaFilm, které se během 10 let stalo etablovanou nezávislou institucí se stálou expozicí v budově Mozartea. Kromě rozvoje kurátorské a edukační koncepce muzea, včetně lektorské činnosti, se podílí i na aktivitách nově založené platformy pro muzejní inovaci MuseUM JINAK a na každoročním pořádání Industry programu audiovizuální výchovy na Letní filmové škole. Zároveň působí v programové dramaturgii České televize, jako odborný poradce MFF Karlovy Vary a expert Státního fondu na podporu a rozvoj kinematografie, v úloze filmového historika se autorsky podílel na řadě publikací a výzkumných projektů.

/ Adéla Mrázová

je ředitelkou a jedním ze zakladatelů Národního filmového muzea NaFilm společně s Terezií Křížkovskou a Jakubem Jiříštem. Od roku 2014 se věnuje kurátorství se zaměřením na vzdělávací účinek expozice na návštěvníka. Je lektorkou a spoluautorkou filmově-vzdělávacích programů

pro školy, v rámci kterých muzeum NaFilm spolupracuje se stovkami škol po celé České republice. Věnuje se také mezinárodním projektům ThinkFilm, které propojují výstavní praxi a filmově-výchovné aktivity s výzkumnou činností. Od roku 2018 organizuje ve spolupráci s LFŠ Industry program filmové a audiovizuální výchovy.

/ Martin Černý

působí od roku 2022 ve vedení Národního filmového muzea NaFilm. Aktivně se podílí na provozu muzea, v roli kurátora na vzniku nových částí expozice a zodpovídá za mezinárodní projekty zaměřené na implementaci nových technologií do expozice muzea (rozšířená realita, herní principy). Jako koordinátor se dramaturgicky podílí na aktivitách platformy pro muzejní inovaci a edukaci museUM JINAK, jejíž vznik v roce 2022 iniciovalo muzeum NaFilm. V oblasti filmu působí již od roku 2014, kdy pracoval jako koordinátor pro krátké a dokumentární filmy v Czech Film Center a od roku 2019 byl zodpovědný za PR a propagaci streamovací platformy DAFilms. Vystudoval obor Filmová studia na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Práce s filmovým materiálem jako součást edukačních aktivit kina Ponrepo

Národní filmový archiv NFA
David Havas, Nikola Krutilová,
Barbora Soukupová

Práce s filmovým materiálem se přirozeně prolíná veškerými aktivitami Národního filmového archivu i jeho promítací síně – kina Ponrepo. Část mladé generace se k této surovině vrací, například při tvorbě vlastních audiovizuálních počinů. Zástupci NFA představili, jakými způsoby lze vztah k fotochemii rozvíjet nejen u dětského diváka, ale i u dospělých.

/ David Havas

absolvoval doktorské studium v oboru Teorie filmové a multimediální tvorby na FAMU. V kině Ponrepo pracuje od roku 2012. na starosti má jako vedoucí kina koordinaci provozních i programových aktivit a priorit. Společně s kolegy a kolegyněmi se snaží o to, aby Ponrepo bylo co nejvíce inspirativním prostorem pro co nejširší a nejpestřejší skupiny diváků.

/ Nikola Krutilová

po studiu kulturní a sociální antropologie absolvovala katedru dokumentární tvorby na FAMU. V kině Ponrepo pracuje od roku 2015. V kině zajišťuje licence k filmům, shipping, školní a na klimatickou změnu zaměřené projekce. Je také hlavní dramaturgyně cyklu Ponrepo dětem.

/ Barbora Soukupová

je koordinátorkou Kurzu klasické filmové projekce, který organizuje v Ponrepu Národní filmový archiv. Je absolventkou promítacího kurzu při SPŠST Panská. V kině Ponrepo pravidelně promítá.

Fotochemický film jako nástroj eko:logického poznání

LaboDoble
Alexandra Moralesová,
Georgy Bagdasarov

Současná filmová praxe v médiu fotochemického filmu se stává předmětem i nástrojem ekologického poznání, tj. poznání, které má vazbu na své prostředí. Fotochemický a mechanický film již není standardem pohyblivého obrazového průmyslu a to dává možnost vymyslet ho znovu a jinak. LaboDoble se v příspěvku zabývalo filmem jako přírodním, vědeckým a uměleckým předmětem zároveň a jeho potenciálem pro pedagogickou práci, jež neplní očekávání trhu, ale rozvíjí citlivost k životnímu prostředí.

/ Labodoble

(Alexandra Moralesová a Georgy Bagdasarov)

je experimentující duo, umělecká filmová laboratoř, kurátorská a vzdělávací platforma působící v Praze. Tvůrci se zaměřují především na fotochemický film jako otevřený aparát, snaží se tento stroj i proces deautomatizovat a znovu vynalézt. Jejich výzkum často zahrnuje oba přístupy: praktický a teoretický. V posledních několika letech v rámci tohoto snažení zkoumali udržitelné fotochemické procesy a kladli si otázky ohledně působení lidských a nelidských aktérů v procesu. Bagdasarov je filmař, hudebník a pedagog na pražské FAMU. Moralesová je filmařka, filmová kurátorka a doktorandka na FAMU s výzkumem zaměřeným na současný materiální experimentální film.

Reflexe po filmu jako způsob vzdělávání

Aeroškola
Veronika Zavřelová

Autorka představila koncepci metodických materiálů a navazujících aktivit, která vznikla v Aeroškole a ve spolupráci s projektem Školní projekce. Kromě klasických písemných metodik představila také možnost jejich lektorského využití pro tematicky jasně vymezené reflexe filmů přímo v sále, bezprostředně po projekci. Vzhledem k úzkému napojení na pracovní listy jde o lektorsky snadno zvládnutelný model. Žákům poskytuje možnost promyslet film i po jiné, než dějové lince. Prezentace může ale také pomoci uvědomit si vzdělávací obsah a potenciál filmu doprovázejícímu učiteli, který pak snadněji sáhne i po písemném zpracování metodik a využije film ještě ve výuce mimo kino.

/ Veronika Zavřelová

pravidelně, již 8 let, lektoruje a sestavuje víkendové programy pro nejmenší v kině Aero a Bio Oko. S Aeroškolou spolupracuje i jako lektorka animačních workshopů a programů pro děti v kinech. Je hlavní autorkou koncepce metodických materiálů k filmům distribuovaných společností Aerofilms a koordinátorkou jejich tvorby. Mimo Aeroškolu pracuje jako učitelka výtvarné výchovy na Základní umělecké škole Šimáčkova, Praha 7, kde je zvyklá vést všechny věkové kategorie až po seniorský věk a pracovat v mnoha technikách včetně knihařiny, která je jejím koníčkem.

Mobilní telefon a jeho využití při filmové a audiovizuální výchově

Aeroškola
Jan Kolegar, František Topinka

Současný mobilní telefon, tzv. chytrý telefon či smartphone se stal běžným nástrojem pro tvorbu audiovizuálních obsahů. Otázkou pro pedagogické pracovníky a edukátory je, jak této skutečnosti vhodně využít při edukační a kreativní činnosti. V příspěvku zástupci Aeroškoly předvedli různé možnosti využití tohoto multifunkčního nástroje k audiovizuální činnosti a ukázali také tzv. „lumiérovský“ přístup, kdy lze tento přístroj využít pro vytvoření záznamu, následnou úpravu nasnímaného obsahu a nakonec k projekci výsledku. Představili vhodné nástroje a postupy, které se využívají pro takovou práci.

/ Jan Kolegar

je dlouholetý a zkušený edukátor filmové a audiovizuální tvorby v Aeroškole, kde působí od roku 2016 na letních táborech animované tvorby nebo jako lektor Tvorby počítačových her a dalších aktivit. Vystudoval Katedru animované tvorby na FAMU v Praze, později se věnoval video postprodukcí a střihu. V roce 2020 byl nominován s dalšími tvůrci filmu *Cesta do nemožna* za nejlepší scénografii v rámci cen Český lev.

/ František Topinka

je učitel multimediální tvorby a výtvarné výchovy. Od roku 2007 se věnuje různým podobám filmové a audiovizuální tvorby v Aeroškole i Studiu Scala. Působí v Pedagogickém kabinetě Asociace pro filmovou a audiovizuální výchovu, je členem pracovní skupiny pro revizi RVP ZV pro oblast Umění a kultura. Absolvoval obor Výtvarná výchova a vizuální tvorba na Katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakultě MU v Brně.

Jaká bude pozice filmu a audiovize v novém RVP pro základní školy?

Pavel Bednařík
oborový didaktik (Filmová/audiovizuální výchova)
externí spolupracovník

Filmová/audiovizuální výchova je jako doplňující vzdělávací obor součástí RVP na základních školách již od roku 2010. Přesto se film či audiovize učí dle průzkumů pouze na 4 % základních škol. Doposud chyběli kvalifikovaní pedagogové, učební materiály i vůle škol film do výuky zapojit. V současnosti je v závěrečné fázi příprava nového Rámcového vzdělávacího programu pro základní školy (RVP ZV), kterou připravuje Národní pedagogický institut. Jaká bude pozice filmu a audiovize v tomto dokumentu? Jak se promění jeho postavení ve vzdělávací oblasti Umění a kultura? Jakou roli mohou hrát umělecké obory v naplňování kulturní kompetence?

/ Pavel Bednařík

vystudoval filmovou vědu a filozofii na Filozofické fakultě UP v Olomouci. Od roku 2007 působí jako lektor, metodik, dramaturg, pedagog a konzultant. V minulosti pracoval jako umělecký ředitel Letní filmové školy, pedagog na FF UP v Olomouci, FAMU nebo FMK UTB ve Zlíně. V letech 2019–2023 byl předsedou Asociace pro filmovou a audiovizuální výchovu, spolupracoval také s NIPOS-ARTAMA, evropskou agenturou EACEA či Ministerstvem kultury ČR. Odborně se zabývá přístupy k filmové výchově v Evropských zemích, kulturní a vzdělávací politikou uměleckých oborů. V současnosti pracuje jako manažer Programů pro partnerství a hlavní lektor společnosti Wikimedia ČR a garant oboru Filmová/audiovizuální výchova v revizích RVP ZV při Národním pedagogickém institutu. Je iniciátorem a spoluautorem průvodce filmem a audiovizí s názvem Filmouka.

Praktické využití filmu ve výuce a kulturních centrech

Evropský vzdělávací program filmové výchovy CinEd umožňuje snadný start komukoliv, kdo chce s filmy, dětmi a mládeží pracovat. Přináší pestrou výbavu: kolekci uměleckých filmů – raných, současných, hraných, dokumentárních, animovaných či experimentálních perliček Evropy a k nim vytvořené materiály. Přátelská metodika projektu chce zpřístupnit sedmé umění všem – začátečníkům i zkušeným edukátorům. Zakládá si na mezioborovém propojování filmu s literaturou, historií, společenskými vědami, výtvarným uměním, hudbou aj. Učí analýze a porozumění filmovému jazyku, připojuje aktivity bez zvláštních požadavků na technické vybavení. CinEd úspěšně bourá předsudky o „příliš složitých“ filmech a jejich vnímání dětmi. S praxí na školách a v kulturních centrech má projekt nemalé zkušenosti – a právě o ty se podělily autorky příspěvku.

/ Ivana Lipovská

vystudovala FF UK, učí dějepis na pražském gymnáziu s hudebním zaměřením, působí také jako výchovná poradkyně. Láska k umění a obzvláště k filmu ji postupně přivedla k různým projektům filmové výchovy. Aktivně spolupracuje s platformou a materiály programu CinEd, v průběhu let se stala jeho tutorem. Jako hlavní metodik se podílela na přípravě online kurzů a pracovních listů pro Asociaci filmové a audiovizuální výchovy. Připravovala metodické materiály pro Juniorfest a Zlín Film Festival. ve své pedagogické praxi pravidelně zařazuje práci s filmem ve výuce. V ASFAV působí v pedagogickém kabinetě. ve vzdělávacím programu FAMU „Filmová a audiovizuální výchova“ se podílí na přípravě budoucích oborových pedagogů. Je držitelkou Ceny Borise Jachnina za pedagogické působení v oboru filmové/audiovizuální výchovy.

/ Eva Spilková

se zaměřuje na propojování oblasti umění a vzdělávání. V r. 2015 stála u zrodu mezinárodního vzdělávacího programu (Cinema Education for Youth / CinEd), který spojuje 13 evropských zemí. Projekt v ČR koordinuje – kromě hlavní produkční činnosti a spolupráce se školami, festivaly a kulturními centry, pečuje o zahraniční vztahy, gesci evropské agendy, přispívá k vývoji metodiky projektu a tvorbě pedagogických materiálů. Působí v evropském pedagogickém výboru CinEd, kde se angažuje jako mentor pro sdílení dobré praxe a implementaci projektu v nepříznivých podmínkách jednotlivých zemí. Od roku 2023 vede Klub mladého diváka ARTER pod Moravským divadlem Olomouc, který propojuje divadla a kulturní centra v regionu. Zapojuje se do tvorby evropských projektů a grantových výzev. Je absolventkou FF UPOL, vyučuje na VOŠ Caritas.

**CinEd – evropský vzdělávací program v oblasti filmové výchovy – Asociace českých filmových klubů
Ivana Lipovská a Eva Spilková**

Filmouka

Filmouka

Průvodce světem filmu a audiovize

Filmouka je tady!

ASFAV – Asociace pro filmovou
a audiovizuální výchovu

Lucie Hlavicová

V příspěvku předsedkyně ASFAV představila nově vydaného průvodce světem filmu a audiovize pro žáky, rodiče i učitele s názvem Filmouka. Proč Filmouka vznikla? Kdo na ní pracoval? Jak pracovat s tištěnou publikací a multimediální platformou? A co konkrétně může učitelům, ale taktéž čtenářům z řad široké veřejnosti nabídnout? na všechny tyto otázky a řadu dalších odpověděla autorka příspěvku.

/ Lucie Hlavicová

vystudovala Klasickou animovanou tvorbu na UTB Zlín a Audiovizuální tvorbu a divadlo na DF JAMU, kde nyní působí jako pedagog Audiovizuální výchovy, které se dlouhodobě věnuje i ve své připravované disertační práci. Vyučovala multimediální tvorbu na SŠUP v Ústí nad Orlicí a od té doby působí jako lektorka volnočasových aktivit a workshopů zaměřených na filmovou, multimediální a animovanou tvorbu. Lucie také dlouhodobě spolupracuje se Studiem Scala, Univerzitou Palackého v Olomouci a vyučuje na UTB Zlín, FAMU a ZŠ Heureka. Má na starosti dramaturgii filmové přehlídky Malé vize a koordinaci projektu Filmouka. Od roku 2023 působí jako předsedkyně Asociace pro filmovou a audiovizuální výchovu.

Kinopříběhy Paměti národa jako jedna z cest předávání pamětnických vzpomínek tematickým filmem

Vzdělávací oddělení Paměti národa
Tomáš Spáčil

Příspěvek posluchačům představil audiovizuální koncept tzv. kinopříběhů Paměti národa, které organizace Post Bellum využívá již téměř pět let ve vzdělávání žáků základních a studentů středních škol. Prezentace představila základní konceptuální uchopení formátu, tematické zaměření vzniklých kinopříběhů i specifika práce s filmovými vzpomínkami pamětníků. V neposlední řadě se prezentace také krátce dotkla dalších nabízených programů Vzdělávání Paměti národa.

/ Tomáš Spáčil

se dlouhodobě věnuje občanskému vzdělávání, projektovému řízení a v posledních letech také podcastům a audio tvorbě. Od roku 2018 pracuje ve Vzdělávání Paměti národa jako lektor, regionální koordinátor a metodik. Ve své pedagogické a lektorské praxi využívá zážitkové a výchovně-dramatické metody, projektovou výuku a multioborové propojení. Je spoluautorem několika vzdělávacích kinopříběhů, které také lektoruje.

Učme audiovizi: Podpora výuky F/AV na základních školách a gymnáziích

Free Cinema
Lucie Hlavicová

Projekt Učme audiovizi usiluje o navýšení počtu aktivních pedagogů filmové a audiovizuální výchovy v prostředí základních škol a víceletých gymnázií. Tohoto cíle lze dosáhnout vývojem cyklu projektového vyučování, na jehož realizaci budou spolupracovat zkušené lektorky a lektori Free Cinema, studentky a studenti vzdělávacího programu FAMU Filmová a audiovizuální výchova, učitelé daného školního zařízení.

/ Lucie Hlavicová

vystudovala Klasickou animovanou tvorbu na UTB Zlín a Audiovizuální tvorbu a divadlo na DF JAMU, kde nyní působí jako pedagog Audiovizuální výchovy, které se dlouhodobě věnuje i ve své připravované disertační práci. Vyučovala multimediální tvorbu na SŠUP v Ústí nad Orlicí a od té doby působí jako lektorka volnočasových aktivit a workshopů zaměřených na filmovou, multimediální a animovanou tvorbu. Lucie také dlouhodobě spolupracuje se Studiem Scala, Univerzitou Palackého v Olomouci a vyučuje na UTB Zlín, FAMU a ZŠ Heureka. Má na starosti dramaturgii filmové přehlídky Malé vize a koordinaci projektu Filmouka. Od roku 2023 působí jako předsedkyně Asociace pro filmovou a audiovizuální výchovu.

Online metodika Animetod – zkušenosti Animánie z.s. s animací a FAV na školách

Animánie z.s.
Martina Voráčková a Vít Voráček

Nezisková organizace Animánie se už od roku 2006 zabývá filmovou výchovou a spolupracuje se školami, vyvíjí metodiku a vytváří vzdělávací programy vhodné pro formální i neformální vzdělávání. Získané zkušenosti odráží vlastní online metodika Animetod, kterou v současné době postupně tvoří a která je dostupná všem zájemcům. Příspěvek představil, jakým způsobem lze propojit prezentované metodické lekce Animetod při praktické realizaci vzdělávacích filmově-výchovných programů na školách.

/ Vít Voráček

je od roku 2017 project manager spolku Animánie, který se stará o celoroční filmově-výchovné aktivity Animánie. Navíc produkčně zajišťuje projekt metodiky Animetod. Je také lektorem animace v rámci Animánie i mimo ni.

/ Martina Voráčková

je zakladatelkou Animánie, výtvarná pedagožka s dlouholetou praxí na ZUŠ, spolutvůrce online metodiky Animetod, učebnice FAV Filmouka a dalších projektů, metodička a lektorka.

Projekty a aktivity spolku krutón v oblasti audiovizuální výchovy

Krutón
Radka Hoffmanová

Cílem tohoto příspěvku bylo představit širokou škálu projektů, kterým se spolek krutón v rámci audiovizuální výchovy věnuje. Autorka se v něm zaměřila nejen na Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež Young Film Fest, který se pravidelně koná v Praze, ale také na celoroční aktivity v oblasti audiovizuální výchovy zaměřené na děti v předškolním věku, mládež ve věku 12–19 let, učitele a lektory.

/ Radka Hoffmanová

působí jako dramaturgyně a vedoucí industry na Mezinárodním festivalu filmů pro děti mládež Young Film Fest (Praha), Mezinárodním filmovém festivalu ELBE DOCK (Ústí nad Labem, Drážďany) a jako ředitelka Audiovizuálního centra v Kině Kavalírka (Praha). Vystudovala rozhlasovou a televizní dramaturgii a scenáristiku na JAMU v Brně, kde v současné době také dokončuje svoje doktorské studium. ve svém výzkumu se zaměřuje na současný film pro mládež v kontextu evropských filmových festivalů a institucí. Jako scenáristka spolupracovala s Českým rozhlasem, RTVS a Centrem architektury a městského plánování v Praze. V minulosti absolvovala stáž v European Children's Film Association v Bruseli.

Animárium se učí

Animárium – Sladovna Písek, o.p.s.
Tomáš Machek

Animárium v současnosti zahrnuje dvě animační studia, komorní kino a zvukové studio ve čtvrtém patře Sladovny Písek – galerie hrou. Veřejnosti se otevřelo v létě 2020 a od té doby hledá cesty, jak prostředky animovaného filmu mohou obohatit nejen formální a neformální vzdělávání, ale život každého, kdo se do světa animace ponoří.

Aktivity Animária se stále rozšiřují přes on-line formáty, dlouhodobější spolupráce, projekty mimo prostory Sladovny, VR, multimediální happeningy. Společným jmenovatelem aktivit je experiment a permanentní hledání možností audiovizuální tvorby v zájmu rozvoje kreativních, digitálních, mediálních i sociálních kompetencí každého jedince i celé společnosti. Blíže byl představen i projekt ve VR *Tmání*, který ve dnech probíhající konference v galerii končil.

/ Tomáš Machek

vystudoval Ekologii a ochranu krajiny na SZeŠ, RŠ a VOŠ Chrudim a na divadelní fakultě JAMU Brno obor Divadlo a výchova. Zakládající člen o.s. Umění mění, dvacet let herec Divadla Líšeň a Divadla ToTeM, deset let pedagog literárně-dramatického oboru, odjakživa loutkář a performer. Od roku 2018 galerijním pedagogem ve Sladovně Písek, o.p.s., zejména v animačním studiu Animárium, jeho vývoji, údržbě a dalšímu rozvoji. Mezi jeho zájmy patří audiovizuální komunikace mimo očekávané vzorce.

Muž, který zastavil čas

OPAK, z.s.
Pavla Šnajdarová a Ondřej Mladý

Lektorka Pavla Šnajdarová představila práci spolku Opak. Představila různé animační stroje, které Opak vyvinul a používá je na workshopech animace. Dále se zaměřila na putovní výstavu *Muž, který zastavil čas*. Interaktivní výstavu pro děti i dospělé o Muybridgeově legendární fotografii běžícího koně. Jedná se o putovní výstavu, která doposud proběhla na dvou místech. Součástí výstavy jsou stanoviště, kde se odehrávají workshopy animace. Na závěr příspěvku se zmínila o projektu Animované příběhy.

/ Ondřej Mladý

absolvoval UMPRUM v ateliéru architektury u profesora Ivana Kroupy. Poté, co vyzkoušel různá kreativní odvětví jako architekturu, výrobu prostředí pro loutkový film nebo animaci, pracuje na volné noze v rámci dvojice OP&K. Vyrábí věci.

/ Pavla Šnajdarová

vystudovala pražskou UMPRUM v ateliéru filmová a televizní grafika. Pracuje na volné noze jako animátorka a ilustrátorka v rámci dvojice OP&K. Má 15letou zkušenost s pořádáním a vedením workshopů animace.

Projekce němého filmu Faust
s živou hudbou kapely
Nauzea Orchestra

12. 2. 2024 / Dům u Kamenného zvonu

Film Faust a Nauzea Orchestra

/ Nauzea Orchestra

je alternativní hudební skupina, která vznikla v Ústí nad Labem roku 2007. V současné době působí ve složení – Ondřej Švandrlík (kytara, programming, syntezátor, zpěv), David Kolovratník (bicí), Ivo Mikšovský (basa), Jakub Švandrlík (kytara), Jiří Šedivec (violoncello), Anna Štěpánová / Klára Suchanková (housle). ve svých počátcích byla Nauzea Orchestra silně ovlivněna německými electro-clashovými kapelami, které byly zastoupeny na kompilacích Berlin Insane. V hudbě Nauzey Orchestry se ale záhy začaly objevovat i vlivy industriální hudby, post-rocku nebo country.

/ Film Faust, Německá říše, 1926, 116 min, drama / fantasy / horor

Poslední němý film, který Friedrich Wilhelm Murnau natočil ještě v Německu, adaptace Goetheova Fausta z roku 1926.

Režie: Friedrich Wilhelm Murnau

Scénář: Johann Wolfgang Goethe (divadelní hra),
Hans Kyser

Kamera: Carl Hoffmann

Hudba: Werner R. Heymann, Erno Rapee

Hrají: Gösta Ekman, Emil Jannings, Camilla Horn,
William Dieterle, Werner Fuetterer, Hertha von
Walther, Frida Richard, Eric Barclay, Emmy Wyda,
Hans Brausewetter

Produkce: Erich Pommer

Komentované prohlídky a workshopy

13. 2. 2024 / Dům u Kamenného zvonu, Edukační centrum GHMP

Komentovaná prohlídka výstavy *Myslet filmem*

Sandra Baborovská

/ Sandra Baborovská

vystudovala stříhovou skladbu na Vyšší odborné škole filmové v Písku. Poté absolvovala program Dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Od roku 2009 působí jako kurátorka v Galerii hlavního města Prahy, kde se věnuje především výstavám současného umění s přesahem do minulosti (*Po sametu*, 2009; Adéla Babanová: *Návrat do Adriaportu*, 2014; Radek Brousil: *Černá a bílá ve fotografii*, 2016; *Médium: figura*, 2017). Předmětem jejího odborného zájmu je rovněž například sochařství přelomu 19. a 20. století (*Neklidná figura*, 2016), nebo současné umění v sociopolitických souvislostech (*Karafiáty a samet*, 2019). Kurátorovala výstavy světelných instalací a hudebních performancí z cyklu *Light Underground* (2020–2024).

Blízká setkání analogu a virtuálních světů

NaFilm

Během workshopu samotní tvůrci filmového muzea NaFILM provedli účastníky interaktivní expozicí, využívající vazby mezi analogovými a digitálními instalacemi. Přiblížili přitom, jak lze různé podoby a proměny filmového média představit v muzejním prostoru otevřeném pro aktivní vnímání a poznávání či prostřednictvím návazných edukačních aktivit. Účastníky seznámili s novými instalacemi, které budou zpřístupněny u příležitosti pětiletého výročí působení muzea v Mozarteu a se zapojením virtuální reality do muzejní zkušenosti – ať formou nového zážitku, jenž jako součást expozice propojuje rané a současné diváctví, či dočasným uplatněním prvního českého VR filmu *Tmání*. Oba VR filmy bude možné během workshopu zhlédnout.

DJ Kurátor

DOX

Vzdělávací program DJ Kurátor účastníky seznámil s rolí kurátora v současném umění. V širším smyslu pak kurátora jako zásadní postavu při jakékoliv tvorbě informace např. v médiích. Cílem programu DJ Kurátor je poukazovat na důležitost výběru a volby na pozadí výstavy, která připomíná problematika témata v nejčistší estetické rovině – rovině obrazů a symbolů. Kurátor pečuje o obsah sdělení stejně jako pedagog.

/ Monika Huynhová

Je edukátorkou v oblastech Umění a kultura a Mediální výchova na ZŠ a SŠ, v současnosti vyučující na Gymnáziu na Zatlanece. Působila jako lektorka zprostředkování umění v galerijních institucích (Villa Pellé, DOX) a jako koordinátorka projektu Umělci po škole organizace Máš umělecké střevo. Nyní koordinátorka provozu vzdělávacího oddělení v Centru pro současné umění DOX a také jako lektorka kroužků komiksové výtvarky a textilního výtvarnictví v DDM Prahy 4.

Animované příběhy

OPAK

Showroom animačních stanovišť a strojů. V animaci je všechno možné! Létající psi, vlny moře, mluvící kočky a explodující dinosauři. Během workshopu bylo možné vytvářet krátké animace na několika stop-motion stanovištích a animačních strojích. Každé stanoviště bylo zaměřené na jiný princip animace. Workshop vycházel z výstavy *Muž, který zastavil čas*.

Mobilní telefon a jeho využití při filmové a audiovizuální výchově

Aeroškola

Současný mobilní telefon je nejen běžným nástrojem pro tvorbu audiovizuálních záznamů, ale je možné ho plně využít i pro další činnost spojenou s audiovizí. Workshop byl inspirován postupem bratří Lumiérů, kteří svůj kinematograf užívali nejen jako kameru pro záznam filmu, ale zároveň ho dokázali použít jako projektor hotového filmu. Společně byl natočen krátký gag, kde se názorně předvedl, jak mobilní telefon poslouží jako pohotová kamera, se kterou je možné realizovat různá filmová kouzla (stop trik, natáčení před zeleným plátnem, stop motion animace). Telefon byl využitý také jako kapesní střížna pro postprodukční úpravy

výsledného snímku. Nakonec bude ukázáno, jak toto zařízení upravit do podoby projektoru. Proto mobilní telefon lze právem označit jako multifunkční nástroj pro práci v audiovizí.

Let096 aneb posrpnová emigrace z Československa

Vzdělávací oddělení
Paměti národa

Filmouka do každé třídy i rodiny!

ASFAV

V průběhu workshopu předsedkyně ASFAV představila nově vydaného průvodce světem filmu a audiovize pro žáky, rodiče i učitele s názvem Filmouka. V praktickém workshopu účastníci zjistili, co vše Filmouka obsahuje a jak s ní lze aktivně pracovat doma, ale i ve výuce. Příručka je vhodná jak pro samostatný předmět věnovaný audiovizi, tak pro využití v jiných předmětech (český jazyk a literatura, dějepis, výtvarná výchova, hudební výchova), zároveň však může sloužit jako samostatná kniha pro zvědavé čtenáře. Součástí je multimediální platforma pro učitele i studenty s filmovými ukázkami, obrazovými materiály a pracovními listy, interaktivně propojená s učebnicí prostřednictvím QR kódů, kterou se díky workshopu účastníci naučí aktivně obsluhovat.

Online metodika Animetoda

Animánie

Na základě jedné z lekcí online metodiky Animetoda bylo prakticky ukázáno, jak je možné vystavět vyučovací hodinu s filmově výchovným cílem. Na příkladu rozboru jednoduchého příběhu klasické pohádky za pomoci analýzy animovaného filmu a několika praktických cvičení bylo představeno, jak lze jednoduše žáky či studenty seznámit s principy stavby příběhu jak filmového, tak literárně-dramatického. Součástí workshopu bude ukázka dostupné online lekce Stavba příběhu, společně s metodickými i pracovními listy.

Hledání principů site-specific animace

Animárium - Sladovna Písek

Sladovna Písek, o.p.s. v současnosti realizuje projekt Animárium na cestách, podpořený z NPO MK ČR, ve kterém je kladen důraz na možnosti site-specific animace. Lektoři tedy experimentují s animačními technikami ve vztahu ke konkrétnímu prostředí. Věří totiž, že pokud člověk zažije proces animace (oživení – oduševnění) v jeho každodenním prostředí, např. školy, tento zážitek může přeměnit jeho vztah k jeho každodenní realitě. Minimálně např. snížením úzkostných pocitů poté, co se nechá škola vybuchnout či porůst růžemi. Právě umělecká intervence v konkrétním prostoru může mít očistný vliv na zdánlivě neovlivnitelnou realitu kolem nás. V rámci tohoto workshopu byli účastníci seznámeni se základními principy, které se zatím v těchto experimentech osvědčily, společně hledali jejich potenciál a další aplikace.

Poděkování účinkujícím

Baborovská Sandra / Galerie hlavního města Prahy
Bagdasarov Georgy / LaboDoble
Bednařík Pavel
Černý Martin / Národní filmové muzeum – NaFiLM
Forejt Jiří / ASFAV / FAMU
Havas David / Národní filmový archiv NFA
Herrmann Šimon / FAMU
Hlavicová Lucie / ASFAV / Free Cinema
Hoffmanová Radka / Krutón
Huynhová Monika / Centrum současného umění DOX
Jiříšťa Jakub / Národní filmové muzeum – NaFiLM
Klouček Petr / Nauzea Orchestra
Kolegar Jan / Aeroškola
Kolovratník David / Nauzea Orchestra
Krutilová Nikola / Národní filmový archiv NFA
Lipovská Alexandra F. / ASFAV
Lipovská Ivana / CinEd
Lomenová Sarah / FAMU
Machek Tomáš / Animárium – Sladovna Písek
Malý Ondřej / OPAK
Mikšovský Ivo / Nauzea Orchestra
Moralesová Alexandra / LaboDoble
Mrázová Adéla / Národní filmové muzeum – NaFiLM
Nauzea Orchestra / kapela
Perry Kryštof / FAMU
Soukupová Barbora / Národní filmový archiv NFA
Spáčil Tomáš / Paměť národa
Spilková Eva / CinEd
Stojanová Veronika
Suchanková Klára / Nauzea Orchestra
Šedivec Jiří / Nauzea Orchestra
Šnajderová Pavla / OPAK

Štěpánová Anna / Nauzea Orchestra
Švandrlík Jakub / Nauzea Orchestra
Topinka František / Aeroškola
Voráček Vít / Animánie
Voráčková Martina / Animánie
Zavřelová Veronika / Aeroškola

Poděkování účastníkům z institucí

8smička - zóna pro umění
Alšova jihočeská galerie
Binary code s.r.o.
Centrum dokumentárního filmu
CZŠL Don Bosco
Dům umění města Brna
FAMU - Filmová a audiovizuální výchova
Filozofická fakulta UK
Galerie hlavního města Prahy
Galerie Josefa Jambora, Tišnov
GALERIE KLATOVY / KLENOVÁ, P. O.
Galerie moderního umění v Hradci Králové
Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem
Galerie výtvarného umění v Hodoníně
Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie výtvarného umění v Náchodě
Galerie výtvarného umění v Ostravě
Galerie výtvarného umění v Ostravě
GASK, Kutná Hora
Gočárova galerie
Gymnázium Evolution
Horácká galerie v Novém Městě na Moravě
Interaktivní galerie Becherova vila
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Katedra výtvarné kultury a textilní tvorby
Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové
Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně
Kunsthalle Praha
Městská galerie Vysoké Mýto
Ministerstvo kultury ČR
Museum Kampa
Muzeum Říčany
Muzeum umění Olomouc

My Street Films
Národní filmový archiv - NFA
Národní památkový ústav
NMVP Rožnov p. R
Oblastní galerie Liberec
Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě
OPAK a Ultrafun
Pevnost poznání
Protebe live z.s.
Severočeská galerie výtvarného umění v
Litoměřicích
SIMID
skolniprojekce.cz
Sladovna Písek, o.p.s.
Vasulka Kitchen Brno – Centrum umění
nových médií
Západočeská galerie v Plzni
ZŠ Brána jazyků s RVM, Praha 1

Speciální poděkování

Galerie hlavního města Prahy
NaFiLM - Národní filmové muzeum
Rada galerií ČR

G HMP

